

זוכה לפרוש עצמו מהסט"א

על רבי דוד מלובין זצ"ל מצפת מסופר כי את מאמר הזוה"ק, "כד עייל שבתא איהי איתיחדת ואיתפרשת מסטרא אחרא", היה רגיל לפרש כך: "במדה שאדם מעייל ומכניס לתוך עצמו את השבת, כך, ובאותה מדה הוא זוכה לפרוש עצמו מהסט"א".

סיפור מבהיל מסופר על התעלותו המופלגת ביום השבת — אותו סיפר הרה"ק רבי דוד בידרמאן מלעלוב — ירושלים. בן יחיד וחביב היה לו לרבי דוד בשם יוסילי, מאורס היה לאחד מחשובי החסידים בעיר הרה"ח רבי מרדכי לידר ז"ל, בחזרתו לביתו עם אביו ומשפחתו וקהל ידידים מהעליה לתורה בשבת שקודם חתונתו, נשמט משקוף הבית ממקומו ויפול על החתן ומת רח"ל בו במקום, הקהל שהוכה בתדהמה ובחיל ורעדה, החלו משתמטים כל אחד לביתו מרוב צער ויגון, ויקח רבי דוד זי"ע ויכריז: "שבת היום לד' וכל עצב בו אסור, והיות והוזמנתם לקידוש לביתי, איני מוחל לא בזה ולא בבא לכל מי שישתמט וילך מכאן מבלי לקדש". כל השבת נהג כהרגלו בלי שום שינוי, ורק במוצאי שבת פרץ בבכי ומספר על אסונו הגדול, בהצדיקו את הדין עליו.

כמה שנים לפני פטירתו נחלה ונחלש, ובצוואתו שנכתבה בשמו — בז' טבת תרנ"א — הוא מצווה מי שיאמר קדיש אחריו ומה שיעשו עם ספריו וחפציו. בדיוק שלש שנים לאחר כן, ז' טבת תרנ"ד יצאה נשמתו הקדושה בטהרה ונטמן בבה"ח בעיה"ק צפת. כבחייו כן לאחר מותו לא חורטו על מצבתו שום תוארי כבוד וזה נוסחתה:

"פ"נ ר' דוד ב"ר יוסף מלובין נכד הרה"צ רבי משה שמואל מלובער, נלב"ע ז' טבת תרנ"ד"

קרוב ליובל שנים ישב בעיה"ק צפת, בסילודין וחרדת קודש היו זקני צפת מזכירים את שמו וזכרו, לדאבונו לא נרשמו הדברים, והאמרות המועטים נמסרו בעיקרם ע"י הרב הצדיק המפורסם רבי מרדכי חיים מסלונים זצ"ל, אשר ראה עצמו לתלמידו המובהק וזכרון רבו לא מש מלבו ודבריו ושיחותיו היו שגורים בפיו תמיד, ואף על מצבתו — שעליה ציווה שלא לכתוב עליו שום תואר — ציווה בכל זאת לחרוט:

"תלמיד מובהק של הרה"ק רבי דוד לובינער זצ"ל". ועל ידו זכה דורנו

(ירחון "תפארת ישראל")

לדעת מעט צדיק מה פעל.

האיר פניו למסובים

על הרה"צ רבי ישראל אלטר זצוק"ל האדמו"ר מגור מסופר, בליל שבת קודש נקראו לסעוד עמו במחיצתו אורחים מעטים מאד. רק יחידי סגולה זכו לכך. ההתרגשות בפנים מעונו הגיעה לשיאה קודם ה"קידוש", כשרבינו זי"ע הסתגר לשעה קלה בחדר סמוך, והאנשים המתינו לו בחיל ובמורא.

והנה הוא יוצא ובא אליהם בסערה, כשקולו הרועם נשמע באמרו פסוקי אשת חיל: "רבות בנות עשו חיל... שקר החן והבל היופי..." ופניו בוערים כלפיד אש. כל עין בוחנת ראתה, שהוא מתאמץ מאד לכבוש את סערת רוחו בטרם יתחיל לומר "ויכולו" וליעשות שותף להקב"ה במעשי בראשית. לפעמים אף כיסה פניו רגעים אחדים במטפחת צחורה. אברכים חריפים שספרי חסידות שגורים על פיהם, נזכרו באותו רגע מאליהם באותו קטע מ"באר מים חיים" (פ' בראשית), המבאר ש"אדם הזוכה לקבל קדושת שבת בזיכוך וטהרת מחשבתו ולבו ואברי גופו... מכיר ומרגיש אור קדושתו יתברך, ולבו בוער ברשפי אש בכלות נפשו לאלקים. משתוקק ומתלהב לעבודת ד' כל הלילה וכל היום של ש"ק, וניכר על פניו גודל תבערת אש האהבה, כמחז"ל גבי ר"י ב"ר אלעאי ודומה למלאך ד' צבאות..."

אחרי שסיים ה"קידוש", כמו שככה השערה במדה ניכרת, והרבי פשט צורה ולבש צורה. הוא האיר פניו למסובים והתחיל מיד בסעודה. כל אותה שעה נשרו מפיו מרגליות ופנינים, רעיונות ופירושים, דברי חכמים וחידותם, שהיה משמיע אותם בניחותא ובאירה של נועם והתרוממות הרוח — וכל מי שהיטה אזנו נבלעו הדברים בעצמותיו כשמץ הטוב.

במהלך הסעודה הורשו עוד קרואים להיכנס פנימה עד ברכת המזון. אחרי ברהמ"ז הסתגר הרבי שוב בחדרו ביחידות לשעה קלה. בשעה הנקובה יצא לערוך את השולחן הטהור במקהלות החסידים. בגמר עריכת השולחן חזר אל מעונו (ויש אשר קרא אז לעבר בני לויתו: "צריכים כבר להתכוון לקראת התפילה), והזמין אליו אנשים שונים לדבר עמהם ביחידות, והריחם ביראת השם, עד שעה מאוחרת באישון לילה.

[אוצר החכמה]

לא הניחו אותו להכנס להיכל

כתב בספר רחמי אב; שמעתי שסיפר הצדיק רבי בערצי זצ"ל איך שהגאון רבי שבתאי מראשקוב נסתלק בער"ש, ולעת ערב בא אליו שליח דרחמנא שיבוא להיכל שמקבלים שם שבת. הלך אחר השליח, וכאשר הגיע לפתח ההיכל ראה שם זקן אחד נכבד עומד ושאל אותו למה אינו נכנס בפנים, והשיב שאין מניחין אותו עד הבוקר, לפי שהיה מנהגו תמיד שלא לבש כותנת לבנה לכבוד שבת עד הבוקר.^[1234567]

שלא לעבור על איסור בורר

מרן הגר"ח לעצמו היה מחמיר בהרבה דברים, אך לא רצה שידעו האנשים מהדבר, כדי שלא ינהגו כמותו. ולדוגמא מרן הגר"ח כאשר היה מתיישב על השולחן בשבת, לא היה מזיז את הכסא בעצמו לעבר השלחן, מחשש איסור עשיית אהל ... והיה אחד מבני הבית עומד ומזיז את הכסא, ואז היה מתיישב אל השלחן ...

ועוד סיפר רבי משה זצ"ל, כי היה מקפיד מרן הגר"ח שלא להוציא ספר מארון הספרים בשבת, כדי שלא לעבור על איסור בורר.

והנה אני ראיתי בעיני, איך שרבי משה סלוביצי'יק זצ"ל אכל דג שעצמותיו היו רכות במקצת, ואכל את כל הדג עם העצמות, כדי שלא יעבור על חשש איסור בורר ...

וכן ידוע דה"בית הלוי" זצ"ל היה אוכל רק דג "געפילטע פיש", כדי שלא לעבור על איסור "בורר".

(עובדות והנהגות לבית בריסק חלק ד' עמ' לא)

מדבר בלשון הקודש

דרכו של הג"ר חיים מוואלאזין זצ"ל שהיה מדבר בלשון הקודש בשבת.

(ספר סערת אליהו)

כבוד שבת

בכל ימות החול הצטמצם רבנו האדמו"ר מזויעהל בכל מאי דאפשר, אולם לכבוד שבת כל ההוצאות לא קשו בעיניו משתדל שלא יחסר דבר לכבוד שבת.

אחד החסידים, בעברו בשוק הערבים ראה צלחות מחימר וחשב שצלחות אלו טובות הן לחלוקת הפשטידה בבית המדרש של רבנו, מאחר והן זולות, רכש מספר צלחות והביאן לבית המדרש.

כשהניחן על השלחן בשבת ציוה רבנו לסלקן, כי אין זה לכבוד שבת לאכול בצלחות כאלו...

מחשבת טהרה בשבת סגולה לעושר

אח"ח 1234567

אחד מעשירים ירושלים, מנדיכיה הידועים, התהפך עליו הגלגל, והחל יורד מנכסיו. פנו לרבנו והזכירוהו לפניו. נענה רבנו: אם לא היה חושב בשבת על עסקיו, היה "עולה ואינו יורד..."

כששחו הדברים לפני אותו אדם, הצדיק על עצמו דברי רבנו, ואמר שאכן כך הוא, שבמוצאי שבתות היו מרגילים סוחרים לבוא אליו בעניני מסחר, מהם סוחרים ערבים שעמדו עמו בקשרי מסחר, וממילא בשבתות היו מחשבותיו משוטטות בעניני המסחר המחכים לו במוצאי השבת.